

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/153/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815209855
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2016:8815209855.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých: W. Z. Č.Á., I. XX. XX. XXXX F. W. M. Č., I. XX. XX. XXXX, obaja bytom pri otcovi, zastúpení kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie SPO detí a sociálnej kurately Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh otca: M. Č., I. XX. XX. XXXX, Z. M. XXXX/XX, O. I. G., zastúpeného: JUDr. Dušan Kmec, advokát, M. R. Štefánika 2465, Vranov nad Topľou, za účasti matky: E. Č., I. XX. XX. XXXX, G. Z. X. XXX/XX, O. I. G., zastúpenej: JUDr. Martina Fabianová, advokátka, Hencovská 2043, Hencovce, o zvýšenie výživného t a k t o

rozhodol:

M e n í sa výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č. k. 8P/66/2015-29 zo dňa 02. 07. 2015 a to tak, že sa z v y š u j e výživné na mal. Z. Č., I. XX. XX. XXXX zo sumy 100 eur na sumu 130 eur a na mal. M. Č., I. XX. XX. XXXX zo sumy 100 eur na sumu 110 eur, ktoré výživné je matka p o v i n á platiť vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca, počnúc mesiacom september 2015.

Dlžné výživné za obdobie od 01. 09. 2015 do 30. 04. 2016 na mal. Z. Č. a na mal. M. Č. matke nevzniklo.

V prevyšujúcej časti návrh otca z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Otec sa podaným návrhom domáhal zvýšenia výživného na maloleté deti a to na každé dieťa zo sumy 100 eur na čiastku 300 eur mesačne, počnúc dňom 01. 09. 2015. V návrhu uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 8P/66/2015 zo dňa 02. 07. 2015 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené. Na čas po rozvoде boli maloletí Z. F. M. zverení do osobnej starostlivosti otca a matka zaviazaná platením výživného na každé dieťa vo výške 100 eur mesačne. Od úpravy výživného došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí, nakoľko od 1. septembra sa im začal nový školský rok. Maloletá Z. začala navštevovať strednú školu - Obchodnú akadémiu vo O. I. G., čím sa otcovi zvýšili mesačné výdavky na úhradu každodenných potrieb. Maloletý M. nastúpil do 8. ročníka ZŠ Lúčna vo O. I. G.. Podľa názoru otca je matka schopná prispievať na výživu detí vo vyššom rozsahu ako doposiaľ. Určené výživné je vzhľadom na vek maloletých detí nepostačujúce.

Matka s návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasila.

Kolíznym opatrovníkom doporučil zvýšiť výživné na maloleté deti. Výšku zvýšenia ponechal na rozhodnutie súdu v zmysle vykonaného dokazovania.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dokladmi o príjmoch a výdavkoch rodičov, pokladničnými dokladmi preukazujúcimi plnenie výživného nad rámec súdom určenej výšky, oboznámením sa s obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 8P/66/2015, písomnými vyjadreniami účastníkov konania a zistil tento skutkový stav veci:

Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 8P/66/2015-29 zo dňa 02. 07. 2015 bolo manželstvo E. Č. a M. Č. rozvedené. Na čas po rozvoде boli maloleté deti Z. F. M. zverení do osobnej starostlivosti otca a matka zaviazaná platením výživného po 100 eur mesačne na každé jedno dieťa. Styk matky s maloletými deťmi bol upravený neobmedzene s tým, že matka otcovi dá vedieť 48 hodín vopred, kedy sa bude nachádzať na území SR. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 17. 07. 2015.

Otec vo svojej výpovedi uviedol, že od septembra 2015 nastúpila maloletá dcéra na strednú školu a maloletý M. nastúpil do 8. ročníka ZŠ, takže určené výživné vo výške 100 eur na jedno dieťa nepokrýva náklady na maloletých. Otec musí mesačne uhrádzať hypotéku vo výške 653 eur, poplatok za plyn 103, elektrinu 44,20, vodu 40 eur, rozhlas a televíziu 4,64 eur, splátku C. 57 eur, mobily pre deti 100 eur, vreckové pre M. 30, pre Z. 50 eur. Len v mesiaci september, kedy deti nastúpili do školy, zaplatil dcére za kartu SAD 30 eur, obedy v škole 47, pracovné zošity na slovenský jazyk 16 eur, nemecký jazyk 21 eur, anglický jazyk 15 eur, etika 7 eur, triedny fond 7 eur, zošity a rôzne pomôcky do školy 60 eur. Maloletému M. kúpil botasky na telesnú výchovu za 30 eur, pracovné listy, učebnice na cudzie jazyky 50 eur. Na mesačnú stravu doma musí vynaložiť čiastku okolo 600 eur. Obe maloleté deti absolvujú doučovanie zo slovenského jazyka a matematiky, čo je tiež finančne náročné. Otec býva v spoločnej domácnosti s maloletými deťmi a so svojou priateľkou F. T.. Priateľka otca sa podieľa na výdavkoch spojených s chodom domácnosti sumou 500 eur mesačne. Otec je spoločníkom a konateľom spoločnosti ACER - FOREST INDUSTRY, s.r.o. Vranov nad Topľou. Táto spoločnosť vykonáva služby v rámci lesníctva. Zabezpečuje deťom všetky potreby a stará sa o nich najlepšie ako vie. Matka trávi s deťmi sedem dní v mesiaci, čo z pohľadu celého roka činí možno dva a pol mesiaca, pričom deväť a pol mesiaca sa o deti stará otec. Potvrdil, že matka si pravidelne plní vyživovaciu povinnosť. Ak matka príde na Slovensko raz do mesiaca, dcéra s ňou trávi čas, ale syn veľmi nemá záujem k nej chodiť. Ak matka kúpi deťom nejaké oblečenie, väčšinou je to zo second handu. Maloletý M. sa nestravuje v školskej jedálni, preto je potrebné každý deň doma variť, aby mal zabezpečenú potrebnú stravu. Dcéra Z. absolvovala v škole lyžiarsky výcvik, s čím boli spojené zvýšené finančné náklady. Jednak na zaplatenie potrebného poplatku, ako aj na vreckové.

Právna zástupkyňa matky k návrhu uviedla, že matka je v súčasnosti zamestnaná v Rakúsku s mesačnou mzdou vo výške 1.126 eur. Žije v spoločnej domácnosti s priateľom V. Z., ktorému prispieva na náklady spojené s bývaním čiastkou 450 eur mesačne. Minimálne náklady na živobytie v zahraničí predstavujú sumu okolo 850 eur. Pokiaľ je matka detí na Slovensku, býva u svojej sestry, ktorej prispieva na poplatky spojené s bývaním čiastkou 40 eur mesačne. Ďalej musí matka uhrádzať poisťku v Č. B. vo výške 30 eur mesačne, paušál za mobilný telefón okolo 10 eur. Počas trvania manželstva otec detí podnikal na živnostenské oprávnenie matky a z toho obdobia vznikol matke dlh, ktorý musí vyrovnať a na ktorý už bola zaviazaná aj rozhodnutím súdu. Matka si pravidelne plní vyživovaciu povinnosť vo výške 100 eur na každé jedno dieťa. Deťom kupuje aj ďalšie veci nad rámec určeného výživného napr. rôzne ošatenie, obuv, drogériu a podobne. Otec podal návrh na zvýšenie výživného po uplynutí iba troch mesiacov odo dňa právoplatnosti rozsudku o rozvoде manželstva. Za uvedené obdobie nedošlo však k žiadnej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala podanie takéhoto návrhu. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť, je zmena pomerov. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. V každom prípade musí ísť o podstatnú zmenu pomerov trvalejšej povahy oproti poslednej úprave výživného. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Nestačí len úvaha súdu o tom, že doterajšie výživné je neprimerané. Pre rozhodovanie o návrhu na zmenu výšky výživného je preto dôležitý skutkový stav v čase vyhlásenia rozsudku o rozvoде manželstva a stav v čase rozhodovania o návrhu. Pokiaľ by súd nemal preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, išlo by o neprípustné preskúmanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Matka bola v čase vyhlásenia rozsudku o rozvoде manželstva zamestnaná vo firme Hofer KG, Zweigniederlassung, Trumau. O tejto skutočnosti mal vedomosť aj otec v čase rozhodovania v konaní o rozvoде manželstva. Jej pomery sa zmenili v tom

smere, že sa zvýšili jej náklady na ubytovanie, stravu a ostatné bežné pomery. Zvýšili sa jej náklady na zdravotnú starostlivosť, keďže je tehotná a s vysokou pravdepodobnosťou sa jej príjem zníži, keďže dva mesiace pred predpokladaným termínom pôrodu a po pôrode nastúpi na materskú dovolenku. Už v čase rozhodovania o výživnom v konaní pod sp. zn. 8P/66/2015, teda dňa 02. 07. 2015 mali obaja rodičia vedomosť, že mal. Z. v septembri 2015 nastupuje na strednú školu a táto skutočnosť bola zohľadnená v rozhodnutí o výške výživného. Na výživu svojich detí matka prispievala a prispieva nad rámec určeného výživného a to naturálnou formou, čo aj preukázala jednotlivými potvrdeniami o kúpe tovaru alebo služieb. Majetkové pomery matky sa výrazne nezmenili v tom smere, aby súd návrhu otca vyhovel a zvýšil výživné tak krátko po rozhodnutí o určení vyživovacej povinnosti a to dokonca o 200 %. Pri určení výživného súd nemôže prihliadať na neopodstatnené výdavky rodiča v tomto prípade otca, ako sú napr. výdavky na stravu pre psa, lyžiarsky výlet vo výške 800 eur, vreckové, výdavky na playstation, doučovanie, ktoré nie je zdokladované a podobne. Ďalej je potrebné poukázať na skutočnosť, že otec nedostatočne preukázal svoje príjmy, a preto by súd mal vziať do úvahy § 63 ods. 1 zákona o rodine a v tomto konaní vychádzať z toho, že príjem otca je 20-násobok sumy životného minima.

Matka vo svojej výpovedi uviedla, že od ostatnej úpravy výšky výživného došlo na jej strane k podstatnej zmene pomerov. Zmenili sa hlavne jej výdavky. Naposledy pracovala ako opatrovatelka a nemusela si platiť poplatky za ubytovanie, za stravu a cestovné. To všetko jej hradila rodina, v ktorej vykonávala opatrovateľskú činnosť. V súčasnosti je riadne zamestnaná v Rakúsku na pracovnú zmluvu. Výdavky spojené s bývaním, stravou, cestovným do práce si však musí už uhrádzať sama z príjmu, ktorý zarobí. O deti sa snaží starať, kupuje im rôzne veci. Okrem poplatku za bývanie, ktorý uhrádza matka za bývanie svojmu priateľovi vo výške 450 eur, spláca rodičom pôžičku v sume 150 eur a ešte platí peňažné záväzky voči spoločnosti Orange a O2. Ak matka pricestuje na Slovensko, na cestovné musí vynaložiť okolo 100 eur. Cesta do práce v Rakúsku ju stojí 50 eur mesačne. Matka pracuje v Rakúsku ako pokladnička od 01. 06. 2015. Dovtedy vykonávala v zahraničí činnosť opatrovatelky.

Z daňového priznania k dani z príjmov právnickej osoby za rok 2014 súd zistil, že otec je spoločníkom a konateľom v spoločnosti ACER - FOREST INDUSRY, s.r.o. Vranov nad Topľou. Uvedená spoločnosť v tomto zdaňovacom období vykázala základ dane vo výške 5.985,09 eur. Zároveň je otec v tejto spoločnosti zamestnaný na dohodu a za rok 2015 jeho priemerná mesačná čistá mzda činila sumu 69,58 eur mesačne. Do vyhlásenia rozhodnutia súdu nebolo doložené daňové priznanie k dani z príjmov tejto právnickej osoby za rok 2015.

Matka predložila pracovnú zmluvu uzatvorenú medzi ňou ako zamestnancom a spoločnosťou Hofer KG, Zweigniederlassung, Trumau ako zamestnávateľom. Z tejto pracovnej zmluvy vyplýva začiatok pracovného pomeru od 01. 06. 2015 a celkový mesačný príjem matky vo výške 1.175,91 eur mesačne. Z potvrdenia o príjme matky v Rakúsku za rok 2014 - Finanzonline vyplýva, že matka v tomto roku vykázala ročný príjem vo výške 6.233,69 eur. Podľa potvrdenia príjem matky v zahraničí za obdobie od 01. 01. 2015 do 31. 05. 2015 predstavoval celkovo sumu 2.572,13 eur. Za obdobie od 01. 06. 2015 do 31. 12. 2015 čistý príjem činil 9.330,36, za mesiac január 2016 matka v zamestnaní dosiahla čistý príjem 1.165,35 eur.

Podľa § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič, bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, a to zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení, ktorá suma činí začínajúc dňom 1.7.2014 sumu 27,13 eur.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

V zmysle § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Vykonaním dokazovaním mal súd za preukázané, že návrh otca na zvýšenie výživného je čiastočne dôvodný. Hoci od ostatnej úpravy výšky výživného, do podania nového návrhu otca na zvýšenie výživovacej povinnosti, uplynuli len 3 mesiace, na strane matky ako povinného rodiča došlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného. V konaní o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností súd vychádzal zo skutočnosti, že matka vykonáva v Rakúsku činnosť opatrovateľky a jej priemerný mesačný čistý príjem činil sumu 514 až 519 eur (potvrdenie o príjme za rok 2014 a za obdobie do 31. 05. 2015). Od júna 2015 matka pracuje v Rakúsku na pracovnú zmluvu a jej čistý príjem za rok 2015 sa zvýšil na sumu mesačne 1.125,59 eur a v januári 2016 jej zárobok dosiahol výšku 1.165,35 eur. Je pravdou, že matke sa síce zvýšili náklady na zabezpečenie bývania, stravy, cestovného, ale aj po ich odpočítaní matkin zárobok umožňuje zaviazat' ju na platenie vyššieho výživného. S prihliadnutím na vek maloletých detí, ich odôvodnené základné životné potreby, školské náklady, výdavky na lieky a zárobkové možnosti a schopnosti rodičov, súd zvýšil, počnúc mesiacom september 2015, vyživovaciu povinnosť matky na maloletú Z. na sumu 130 eur a na maloletého M. na čiastku 110 eur mesačne. Pri určení výšky výživného súd zohľadnil skutočnosť, že maloletá dcéra je už študentkou strednej školy a na uspokojenie jej potrieb je nutné vynaložiť vyššie výdavky ako u maloletého syna, ktorý je žiakom základnej školy.

K námietke právnej zástupkyne matky, že na jej strane nedošlo k žiadnej podstatnej zmene pomerov a teda neexistuje zákonný dôvod na zvýšenie výživného je potrebné uviesť, že pri určení výšky výživného po 100 eur na jedno dieťa súd vychádzal z tvrdenia matky, že pracuje v Rakúsku ako opatrovateľka. Uvedenú skutočnosť matka uviedla sama na pojednávaní dňa 02. 07. 2015 v konaní pod sp. zn. 8P/66/2015. Súd teda vychádzal z jej príjmu, ktorý dosahovala ako opatrovateľka. Je pravdou, že matka mala od 01. 06. 2015 uzatvorenú novú pracovnú zmluvu s rakúskym zamestnávateľom a teda, že dňa 02. 07. 2015 - v čase vyhlásenia rozsudku v konaní pod sp. zn. 8P/66/2015 už činnosť opatrovateľky nevykonávala, ale matka súdu túto informáciu neposkytla, nepredložila listinný dôkaz preukazujúci jej aktuálne zamestnanie.

Otec maloletých detí je spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti, v ktorej vykonáva činnosť na základe dohody o vykonaní práce. Otec nedoložil daňové priznanie k dani z príjmu právnickej osoby za rok 2015, vzhľadom na podanú žiadosť o odklad podania daňového priznania. Súd nemal za potrebné vyčkať za daným listinným dokladom, nakoľko mal za preukázané, že otec maloletým deťom poskytuje osobnú starostlivosť, zabezpečuje nielen ich základné životné potreby, ale snaží sa financovať aj ich ostatné náklady primerane svojmu zárobku. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výšky výživného súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného (detí), ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (matky).

Súd zvýšil výživné na maloleté deti podľa návrhu otca od mesiaca september 2015, nakoľko už v tomto mesiaci matka v zamestnaní dosahovala vyšší príjem. Keďže však na strane matky neboli zistené také zárobkové a majetkové pomery, ktoré by umožňovali vyhovieť návrhu otca v celom rozsahu, súd v prevyšujúcej časti návrh zamietol.

Za obdobie od 01. 09. 2015 do 30. 04. 2016 dlžné výživné matke nevzniklo. V danom období matka prispievala deťom aj nad rámec súdom určeného výživného. Matka doložila viaceré pokladničné doklady preukazujúce zakúpenie rôznych vecí, ale nebolo preukázané, že všetky boli kúpené v prospech maloletých detí. Súd zohľadnil nákupy, na ktorých sa obaja rodičia zhodli, že boli vynaložené pre ich maloleté deti. Dlžné výživné za 8 mesiacov by činilo u maloletej Z. sumu 240 eur (8 mesiacov x 30 eur) a u maloletého M. čiastku 80 eur (8 mesiacov x 10 eur), avšak matka obom deťom zakúpila veci v

sumách prevyšujúcich dlžné výživné, preto matke žiaden dlh, pozostávajúci z neuhradeného zvýšeného výživného, nevznikol.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p., v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a OSP),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím plnená v určenom čase, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.